

حقوق مدنی

مختصر

قراردادها و تعهدات

دکتر سید مرتضی قاسم زاده

نشر دادگستر

سرشناسه	قاسم‌زاده، مرتضی، -۱۳۳۹، گردآورنده
عنوان قراردادی	ایران، قوانین و احکام.
عنوان و نام پدیدآور	حقوق مدنی مختصر قراردادها و تعهدات/ سیدمرتضی قاسم‌زاده.
مشخصات نشر	تهران: دادگستر، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری	۲۹۲ ص: جدول.
شابک	۳۳۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۲۶-۳۷-۲
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا.	
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۸۹-۲۹۲.
موضوع	عقود و ایقاعات — ایران.
موضوع	تعهدات (حقوق) — ایران.
موضوع	قراردادها — ایران.
موضوع	حقوق مدنی — ایران.
رده‌بندی کنگره	۱۳۸۸ ج ۷۲ ق ۲/ KMH۸۵۸
رده‌بندی دیویی	۲۴۶/۵۵۰۲
شماره کتابشناسی ملی	۱۷۹۵۲۵۸

مختصر قراردادها و تعهدات

دکتر سیدمرتضی قاسم‌زاده

ناشر: مؤسسه انتشارات دادگستر

چاپ اول: تابستان ۱۳۸۸

شماره: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۴۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۲۶-۳۷-۳

دفتر مرکزی انتشارات: میدان حضرت ولی عصر(عج)، بلوار کشاورز، ابتدای خیابان

فلسطین جنوبی، کوی شهید ذاکری، پلاک ۱۶، تلفن ۸۸۹۰۴۴۶۵

نشانه‌های اختصاری

بدون تاریخ	بی تا
بدون ناشر	بی نا
جلد	ج
چاپ	چ
شماره	ش
صفحه	ص
رجوع کنید به	ر.ک:
علیه السلام	ع
قانون اساسی	ق.ا
قانون آیین دادرسی کیفری	ق.آ.د.ک.
قانون آیین دادرسی مدنی	ق.آ.د.م.
قانون امور حسبی	ق.ا.ح
قانون تجارت	ق.ت.
قانون ثبت اسناد	ق.ث.ا.
قانون مدنی	ق.م.
قانون مجازات اسلامی	ق.م.ا.
قانون مسئولیت مدنی	ق.م.م.
میلادی	م
هجری شمسی	ه.ش.
هجری قمری	ه.ق.
Ibid	به منبع پیشین رجوع کنید

فهرست عنوان‌های اصلی

فصل یکم - مفهوم و اقسام عقد و تعهد

- مبحث یکم - مفهوم عقد و تعهد ۹
مبحث دوم - اقسام عقد ۲۰

فصل دوم - تشکیل و اعتبار عقد و تعهد

- مبحث یکم - تشکیل عقد و تعهد ۴۷
مبحث دوم - شروط ضمن عقد ۱۲۶

فصل سوم - اثر عقد و تعهد

- مبحث یکم - اثر عقد نسبت به اشخاص ۱۴۳
مبحث دوم - اثر عقد نسبت به موضوع ۱۶۱

فصل چهارم - ایفای تعهد و مسؤولیت ناشی از عهدشکنی

- مبحث یکم - ایفای تعهد ۱۷۱
مبحث دوم - عهدشکنی و مسؤولیت ناشی از آن ۱۸۶

فصل پنجم - انحلال عقد و سقوط تعهدات

- مبحث یکم - انحلال قراردادها ۲۰۹
مبحث دوم - سقوط تعهدات ۲۴۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يا ايها الذين آمنوا لا تأكلوا اموالكم بينكم بالباطل الا ان تكون تجارة عن تراضٍ منكم... (قرآن کریم، آیه ۲۹ از سورة النساء)
يا ايها الذين آمنوا اوفوا بالعقود.. (آیه ۱ از سورة المائدة).
... اَوْفُوا بِالْعَهْدِ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا. (آیه ۳۴ از سورة الاسرى)

۱- از مقدمه «اصول قراردادها و تعهدات»

اهمیت قرارداد بر کسی پوشیده نیست؛ نه تنها جامعه حقوقی بلکه دیگران نیز با آن سروکار دارند.

امروزه، قراردادها مردم عادی را هم به صحنه کشانده و با خود درگیر کرده است به گونه‌ای که هیچ کس از آن بی‌نیاز نیست. زیرا بخشی از امور کودکان و به طور کلی محجوران در سایه قراردادهایی اداره می‌شود، که اولیاء و نمایندگان قانونی برای آنان منعقد می‌کنند. هسته اصلی جامعه یعنی خانواده نیز بر محور پیمانی استوار است که زن و شوهر با هم می‌بندند. تجار، پزشکان، مهندسان، کارمندان، کارگران؛ حتی دانشجویان و دانش‌آموزان و بویژه اشخاص حقوقی مانند دولت‌ها، سازمان‌های دولتی و شرکت‌های تجاری و غیرتجاری با قرارداد و پیمان‌های خصوصی روابط خود را با دیگران تنظیم می‌کنند و ناگزیرند که از این ابزار مفید حقوقی بهره بگیرند؛ تعهد کنند یا تعهد بپذیرند، آن را به تعهد دیگر تبدیل کنند یا انتقال دهند یا ساقط نمایند؛ صلح کنند، بخرند، بفروشند و به طور کلی مالی را به دیگری تملیک کنند یا از حق عینی و مالکیت اموال خود اعراض نمایند، شخصیت حقوقی ایجاد یا قراردادهای پیشین را اقاله یا اموالی را تقسیم یا برای یک عمل حقوقی به دیگری نمایندگی اعطا کنند و به آنان در پاره‌ای از امور اذن یا اجازه دهند یا نماینده خود را عزل و دیگری را به جای او نصب نمایند. این فعالیت‌ها که بخشی از فهرست کلی روابط اجتماعی در حوزه قراردادها است اهمیت درس و نقش بنیادی آن را نشان می‌دهد و به توضیح بیشتری نیاز ندارد.

مقدمه مختصر قراردادهای و تعهدات

کتاب اصول قراردادهای و تعهدات^۱ از نظر اعتبار و دقت مطالب حقوقی در بین حقوقدانان و جامعه حقوقی چنان شهرتی یافته است که به معرفی زیادی نیاز ندارد. آبا و جود این چون حاوی مطالب عمیق و گسترده‌ای است و تمام موضوعات قراردادهای و تعهدات ناشی از آن را در بر می‌گیرد،^۲ با توجه به علاقه گروهی از دانشجویان کارشناسی به متون کم حجم، جامع، ساده، روان و استدلالی این کتاب بر مبنای آن تهیه و تدوین گردید.

برای نیل به این مقصود پنج فصل اصلی کتاب مذکور برگزیده شد. پس از بازنگری بنیادی و نگارش جدید برخی از مطالب و حذف بخش‌های سنگین و افزودن مطالب و مثال‌هایی با نام مختصر قراردادهای و تعهدات به جامعه حقوقی تقدیم می‌گردد.

مطالب این کتاب نیز به دو بخش (حروف معمولی و ریز) تفکیک شده است که بخش نخست آن به عنوان منبع اصلی درس حقوق مدنی^۳ پیشنهاد می‌شود.

و من الله التوفیق و علیه التکلان

تهران - بهار ۱۳۸۸

سید مرتضی قاسم‌زاده

۱. اثر مؤلف، با تجدیدنظر بنیادی، دادگستر، چاپ یازدهم، ۱۳۸۸.

۲. برای نمونه نه تنها این کتاب به عنوان منبع اصلی درس حقوق قراردادهای معرفی می‌شود بلکه در پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکتری به طور گسترده از آن بهره می‌برند و یکی از منابع معتبر کتاب‌های حقوقی است.

۳. گستردگی عنوان‌ها و موضوعات مطرح شده در این کتاب به گونه‌ای است که گاه برخی از عنوان‌های بحث شده در آن در کتاب‌های مفضل و دوره‌ای نیز به چشم نمی‌خورد.